

به ناوی خوای به خشنده و میهره بان

ههریمی كوردستانی عیراق

سه روکایه تی ههریم

سه روک

به ناوی گه نه وه

بیریاری ژماره (٤) نه سائی ٢٠٠٧

به پئی نه وه سه لاتی له برگی (١) ی مادده ی (١٠) ی (ياسای سه روکایه تی ههریمی كوردستان - عیراق) ی ژماره (١) ی سائی ٢٠٠٥ پیمان دراوه، به پالپشتی نه و ياساکاری یه ی نه نجومه نی نیشتمانی كوردستان - عیراق له دانیشتنی ژماره (١٤) ی رۆژی (٢٠٠٧/٥/٧) ی خۆیدا کردویه تی بیریاریمان دا به ده رکردنی .

ياسای ژماره (١٠) ی سائی ٢٠٠٧ ياسای ده زگای گشتی کاروباری مین له ههریمی كوردستان - عیراق

به شی یه که م

پیناسه کان

مادده ی یه که م:

مه به ست له م زاراوانه ی خواره وه ماناکانی به رامبه ریانه بو مه به ستی نه م ياسایه :
یه که م: ههریم : ههریمی كوردستان - عیراق .

دووهم: نه نجومه نی وه زیوان: نه نجومه نی وه زیوانی ههریمی كوردستان - عیراق .

سییه م: ده زگا : ده زگای گشتی کاروباری (مین) له ههریمی كوردستان - عیراق .

چواره م: سه روکی ده زگا : ده زگای گشتی کاروباری (مین) له ههریمی كوردستان - عیراق .

پینجه م: نه نجومه ن: نه نجومه نی به ریوه بردنی ده زگا .

شه شه م: سه روکی نه نجومه ن : سه روکی نه نجومه نی به ریوه بردنی ده زگا .

هه وه ته م: (مین) : که ره ستی ته قانده وه، که به شیوه یه کی ئاسایی له قوتوژیک دا ئاماده ده کری به ئامانجی کوشتنی که سان و بریندار کردنیان و تیکشکاندننی ئۆتۆمییل

ووێرانکردنی مۆلك و مالى ديكه و بههۆى ئەو كهسه ، يان ئەو ئۆتۆمبيلەى كراوه به ئامانج دهتهقیندرينهوه، ياخود بههۆى بهسهرحوونى كات.

ههشتم: كاروبارى مين : ئەو كردهوانەن كه له پیناوى كهه كردهوهیى كاریگهري ئابووری وژینگهیی و کۆمهلايهتی ئەو مینانه یاخود ئەو برهه ی كه نه تهقیون ئەنجام دهدرین و ئەو چالاکیانەش دهگرێتهوه كه پهيوهستن بهلابردنی مين و هوشيار كردهوهی خهلكی لهمهترسیه كانی و یاریدهدانی ئەو كهسانه ی كه له ئەنجامی تهقینهوهی ئەو مینانه بوونه تهقوربانى و تێك و پێكدانی یهدهگى عههبار كراو له مینی نهتهقیو وهاریكاریی و بهشداریی كردن له قهدهغه كردهی به كار هینانی (مین) ی دژه تاكه كان لهسهر ئاستی دهولهتان.

بهشی دووهم

دامهزراندن و ئامانجهكان

ماددهی دووهم :

به پێی ئەم یاسایه دهزگایهك دادمهزری پێی دهگوتری (دهزگای گشتی كاروباری مين له ههرێمی كوردستان - عیراقد) و بارهگاكه ی له ههولێر دهبی فهرمانهريك به پلهی وهزیر سهرو کایهتی ده كات و به ئەنجومهنی وهزیرانهوه ده بهسێژێتهوه.

ماددهی سێهه :

دهزگا كهسایهتیهکی مهعنهوی و سهه بهخۆیهکی دارایی و کارگیری ههیه.

ماددهی چواره :

ئامانجی دهزگا به دهیهتانی ئەمانه ی خواره وهیه :

یه كهه : كار كردن له پیناوی پاك كردهوهی ههموو ناوچه كانی ههریم لهو مینانه ی چێندراون و ئەو تهقه مه نیانه ی كه له جهنگه كانی پێشوو دانراو نهتهوه و نهتهقیو نهتهوه.

دووهم : كار كردن له پیناوی هوشنار كردهوهو روئشنبیر كردهی هاوولاتیان له ههریمدا له باره ی مهترسیه كانی (مین) له ریگه ی هۆیه جیا جیا كانی راگه یاندن و بهرنامه كانی خویندن دا.

سێهه : پێشكش كردهی یارمهتی پێوست بۆ قوربانیه كانی (مین).
چواره : هاویكاری و بهشداریی كردن له قهدهغه كردهی به كار هینانی (مین) ی دژه كهس

وبه شداری کردن له کۆنگره و کۆری نیوده ولته تی په یوه نیدیار به کاروباری (مین).
 پینجه م: هاو ئاههنگی وهاریکاری کردن له گه ل ریکخراوو مه لئه بنده خواهن پسیپورییه کانی
 هاو شیوهی دهزگا له ناو ههریم وده ره وهیدا به جوریکی وا که ئامانجه کانی دهزگا
 بیته دی.

به شی سییه م پیکهاته کان ودهسته لاته کان

ماددهی پینجه م:

دهزگا له مانه پیک دی :-

یه که م: سهروکی دهزگا: سهروکی بهرپوه بهری دهزگایه ودهبی بروانامهی بهرای زانکوی
 هه بیته وشاره زایی پسیپورییه له بواره دا هه بیته و به بریاری ئه نجومه نی وهزیران
 داده مزریته.

دووم: جیگری سهروکی دهزگا: دهبی بروانامهی بهرای زانکوی هه بیته و له بواره دا
 شاره زایی و جیگری سهروکی له کاتی ئاماده نه بوونی ده گریته وهو به بریاری ئه نجومه نی
 وهزیران و به پلهی تاییهت داده مزری.

سییه م: بهرپوه بهرایه تی گشتی کاروباری و دارایی: فه رمان بهر پیک به پلهی بهرپوه بهری گشتی
 سهروکیه تی ده کات که بروانامهی بهرای زانکوی هه بیته وخواهن شاره زایی و پسیپوری
 بیته.

چواره م: بهرپوه بهرایه تی گشتی کاروباری هونه ری: بهرپوه بهریکی گشتی سهروکیه تی ده کات
 که بروانامهی بهرای زانکوی هه بیته وخواهن شاره زایی و پسیپوری بیته.

پینجه م: دهزگا له هه ر پاریز گایه ک له پاریز گاکانی هه ریم بهرپوه بهریکی گشتی بو کاروباری
 (مین) دهبی وهه ر یه که یان بهرپوه بهریکی گشتی سهروکیه تی ده کات که بروانامهی
 بهرای زانکوی هه بیته وخواهن شاره زایی و پسیپوری بیته.

ماددهی شه شه م:

دهزگا ئه نجومه نیکی کارگیری ده بیته و له مانه ی خواره وه پیکدی :-

یه که م: سهروکی دهزگا / سهروکیه.

دووم: جیگری سهروکی دهزگا / ئه ندامه و له کاتی ئاماده نه بوونی سهروکیه تی

ئه نجومه نی ده کات. www.mojkurdistan.com

سییه: بهرپوه بهره گشتیه کانی دهزگا / نهندان.

چوارهم: ههر شارهزایهک یان راویژ کاریک سهرۆک دهزگا دهستیشانی بکات له ناو دهزگا یا له دهر وهیدا، بهبی نهوهی مافی دهنگدانی هه بییت.

ماددهی ههوتهم:

سهرۆکی دهزگا نهم دهستهلانانی خوارهوهی ده بییت:

یه کهم: بهرپوه بردنی کاروباری دهزگا.

دووهم: پهسندکردنی مولهتدانی کاری ریکخراو و کۆمپانیا (ناوخویی و بیانیهکان) نهوانهی کار له بواری

کاروباری (مین) دهکهن، وله لای وهزارهته پهپوهن دیداره کانی حکومهتی ههریم تۆمارکراون.

سییه: بهستنی گریههست له گهل کەس و ریکخراوی ناوخویی که کار له بواری کاروباری مین دهکهن

وله گهل کۆمپانیا ولایهنی بیانی و نهمهش بهرهزامهندی نهنجومهنی وهزیران ده بییت.

چوارهم: کارکردن له پیناوی ئالوگۆرکردنی شارهزایی وزانیاری له گهل دهولهتان و ریکخراوه

پهپوهن دیدارهکان له بواری کاروباری مین و نهمهش بهرهزامهندی نهنجومهنی وهزیران ده بییت.

پینجهه: پینشیا کردنی دامهزراندنی فهرمانبهران له دهزگادا.

شه شه: پهسندکردنی قهره بوو کردنهوه بۆ نهو هاوکارانهی دهزگا که توشی پیکان یان مردن دهبن له

نهنجامی جیهه جی کردنی نهرکی سهرشانیان یان بههۆیهوه.

ههوتهم: دهرچوواندنی رینمایی پیویست بۆ ئاسانکاری جیهه جی کردنی حوکمه کانی نهم یاسایه.

ههشتهم: سهرۆک بۆی ههیه بهشیک له دهسته لاته کانی بهجیگره کهی یا بهرپوه بهره گشتیه کانی دهزگا که

بسپیریت.

ماددهی ههشتهم:

نهنجومهنی کارگیری نهم کارو تاییه ته ندیانهی خوارهوهیان ده بی: -

یه کهم: ناماده کردنی هه موو زانیاریه کی پهپوهن دیدار به کاروباری (مین) و دهستیشانکردنی

گرنگترینیان له بواری نههیشتی (مین) دا.

دووهم: کارکردن له پیناوی هاو ناههنگی و ریکخهستی پرۆسه کانی لابردنی (مین) له گهل

هه موو فهرمانگه و دهزگا حکومهتیه پهپوهن دیدارهکان له حکومهتی ههریمدا.

سییه: نهخسه کیشانی سیاسهتی گشتی دهزگا له مهیدانی کاروباری مین له چوارجیوهی

حوکمه کانی نهم یاسایه دا. **چوارهم:** ناماده کردنی راپۆرتی سالانه و بهرز کردنهوهی بۆ نهنجومهنی وهزیران که هه موو

جالاکی و کاری جیبه جی کراو و کیشه و پیشنیازه کانی دهز گای تیدا دیاری ده کریت.
 پینجه م: دانانی پلانیکی سالانه و پینج سالی و دریز خایه ن بو دهز گاکه.
 شه شه م: ناماده کردنی بودجه ی گشتی دهز گاکه و بهرز کردنه وه ی بو نه نجومه نی وه زیران بو
 په سند کردنی.

مادده ی نویه م:

یه که م: کو بو ونه وه ی نه نجومه ن به سه رو کایه تی سه رو کی دهز گا ده بی ت وله کاتی ناماده
 نه بوونی دا جیگره که ی جی ده گرته وه.
 دو وه م: نه نجومه ن به شیوه یه کی ناسایی به بانگه یشتی سه رو کی دهز گا هر سی مانگ
 جاریک به لانی که م کو ده بیته وه له سه ر داوای سه رو ک یا له سه ر داوای سییه کی
 نه ندامانی و گهر پیوستیشی کرد به شیوه یه کی ناسایی کو ده بیته وه.
 سییه م: راده ی یاسایی نه نجومه ن به ناماده بوونی زورینه ی نه ندامانی ته واو ده بی ت
 و بریاره کان به زوربه ی دهنگی ناماده بووان و هر ده گیری وله کاتی یه کسانی بوونی
 دهنگه کان ته وا نه و لایه نه په سند ده کریت که سه رو ک دهنگی تیدا دا وه.

به شی چواره م

حوکه داراییه کان

مادده ی ده یه م:

داهاته کانی دهز گا له مانه ی خواره وه پیکدی:-
 یه که م: نه و پارانه ی که حکومه تی فیدرال و حکومه تی هریم له بودجه ی گشتی
 بو ی ته رخا ن ده کات.
 دو وه م: نه و به خشین و پیتا کانه ی که ری کخراره نیوده وله تیه کان و ری کخراره سه ر
 به نه ته وه یه کگرتوو ه کان و ری کخراره ده وله تی و نا حکومیه کان بو هریم
 ته رخا ن ده که ن.
 سییه م: نه و به خشش و یارمه تیه خو جیانه ی که بو ی دیت به مه رجیک بیانی بن
 و به ره زامه ندیی نه نجومه نی وه زیران بی ت.

دهزگا له باج وره سمه کان ده بووردی.

مادده دوازدهم:

یه کهم: له وهر گرتنه وهی قهرزه کانی دهزگا، یاسای وهر گرتنه وهی قهرزه کانی حکوومهت پیاده ده کریت.

دووهم: ژمیریاری دهزگا ده که ویتته بهر پشکینی چاودیاری دارایی.

بهشی پینجهم

حوکه که کۆتاییه کان

ماددهی سیزدهم:

دهزگا مافی ئه وهی ههیه، کهس یان ئه و لایه نانهی که بی مؤلهت وره زامه ندیی فهرمی ده چنه ناو کیلگه کانی مین، ههروه ها ئه و لایه نانهی نیشانه دیاریکراوه کان بۆ نیشانکردنی ناوچه پیس بووه کان به (مین) ده گۆرن بداته دادگا بجه و ناوهی که ئه و نیشانانه له مولک و مالی هه ریمن.

ماددهی چواردهم:

دهزگای بۆی ههیه:-

یه کهم: ده رماله ی مه ترسی بۆ فه رمان به رانی دهزگا ته رخان بکات به پیی سروشتی کاری هه ر یه کیکیان وراده ی کاریگه ری راسته و خو و ناراسته و خو.

دووهم: دلنیاپی کردنه وهی هاو کارانی دهزگا له دژی مه ترسی رووداوی (مین) وله کاتی پرۆسه کانی کاروباری (مین) دا.

ماددهی پازدهم:

خزمه تکردن له ریکنخراوه کانی سه ر به نه ته وه یه کگرتوه کان وریکنخراوه ناوخی و خو جیه ته ی و بیانی که کار له بواری کاروباری (مین) له هه ریما ده کهن بۆ مه به ستی خزمه تی فرمان بۆ کارمه ندانی دهزگا حیساب ده کریت.

مادده شانزدهم: رشیفی رۆژنامه ی وهقايعی کوردستان

سه رۆکی دهزگا بۆی ههیه ریتمایی پۆیست بۆ ئاسانکاری جیه جی کردنی

www.mojkurdistan.com